

Handlingsplan mot mobbing inom idrott

Handlingsplan mot mobbning inom idrott

En handlingsplan mot mobbning är en konkret policy över hur föreningsaktiva tillsammans kan förebygga och ingripa i osakligt beteende. För att arbetet med en handlingsplan ska ge effekt är det viktigt att ledningen för verksamheten står bakom planen.

Skillnaden mellan kränkning och mobbning

Kränkningar är all form av behandling som gör att någon känner sig ledsen, sårad eller mindre värd än övriga. Mobbning består av upprepade kränkningar som är avsiktliga och sker över tid och som riktas mot en person som inte kan försvara sig.

Varför behövs en handlingsplan mot mobbning?

- Medvetenheten och kunskapen om kränkningar och mobbning ökar.
- Föreningen inverkar på attityder som kan påverka uppkomsten av mobbning.
- Handlingsplanen klargör hur föreningen kan gå vidare om fall av mobbning framkommer.
- Alla i föreningen vet hur de ska agera vid mobbning och kan även motivera sitt agerande för andra.
- Det är enklare att samtala med inblandade ifall det finns en plan för hur föreningen agerar.
- Arbetet mot mobbningen kan utvärderas.

Det här materialet består av en checklista över vad som kan finnas med i en handlingsplan. Kontakta gärna Folkhälsan ifall ni i er förening vill få handledning i att göra upp en handlingsplan mot mobbning. Ta kontakt via e-post: tryggidrott@folkhalsan.fi.

Det finns olika tillvägagångssätt för att göra upp handlingsplaner. Försök hitta ett sätt som passar för just er förening.

Fas 1: Sätt grunden

Ansvar

- Vem tar ansvaret för att planen utarbetas, uppdateras och förverkligas?

Styrdokument

- Vad säger lagen och andra styrdokument, så som grenförbundets, kommunens eller föreningens riktlinjer?

Begrepp

- Vet vi som gör upp planen vad kränkningar, mobbning, diskriminering och trakasserier innebär?

Kartlägg situationen i föreningen

- Vilka styrkor och svagheter är specifika för vår förening?
 - Anpassa handlingsplanen därefter.
- Hur ska vi undersöka, analysera och bearbeta resultaten?
 - Ni kan ta reda på er situation exempelvis genom anonyma enkätundersökningar, iakttagelser, intervjuer eller diskussioner.
Se materialet *Hur kan vi upptäcka mobbning? – kartläggningar* i Trygghetslådan.

Fas 2: Förebygg

Värdegrund

- Vad är föreningens värdegrund? Vilken är vår syn på mobbning?
- Vad är vårt mål, vad vill vi uppnå?
 - Detta kan utformas utifrån kartläggningen av läget.

Förebyggande arbete

- Vad gör vi inom föreningen för att förebygga mobbning och för att öka välmående?
 - Exempel på förebyggande åtgärder kan vara temadagar, regler, trivselenkäter, vänidrottare eller faddrar, gruppstärkande övningar, övningar inom samspelsfärdigheter, utbildning av tränare och aktiviteter utanför träningen.
- Hur stöds och upprätthålls tränarnas och deltagarnas sakkunskap om kränkningar, mobbning, diskriminering och trakasserier i vår förening?

Fas 3: Ingrip

Att upptäcka mobbning

- Hur upptäcker vi mobbning (även indirekta fall)?
- Hur kan vi hjälpa ledarna att bli mer medvetna om mobbning och hur sänker vi tröskeln för att anmäla mobbning?

Agerande

- Var går gränsen i vår förening? Vilka händelser bör vi utreda och vilka är utagerade genom en tillsägelse?

Information om händelsen

- Till vem anmäler vi fallet?
 - Klargör detta så att alla ledare, vårdnadshavare och deltagare är medvetna om vem de kan vända sig till i mobbningsfall.
- Hur går vi tillväga vid ett mobbningsfall?
 - Vem diskuterar med de inblandade?
 - När, var och hur förs diskussionerna? Vad är målet? Krävs övriga åtgärder?
 - Kontaktas vårdnadshavarna ifall det rör sig om minderåriga?
 - Ska uppföljningsdiskussioner hållas? När, var och hur görs det?
 - Vad görs om mobbningen inte upphör eller börjar på nytt?
 - Hur stöds den utsatta och även den som mobbat i fortsättningen?
- Hur jobbar vi med annat osakligt beteende inom föreningen?

Vårdnadshavarens roll

- Vilken roll har vårdnadshavarna?
 - Se föräldrarna som en resurs i arbetet mot mobbning. Försök bygga upp en bra kommunikation med föräldrarna i gruppen så att det vid akuta situationer blir enklare att ta kontakt.

Dokumentation

- Hur dokumenteras mobbningen? Var förvaras dokumentationen? Har vi färdiga blanketter att fylla i? Var finns blanketterna? Ska de finnas i föreningshuset eller på nätet?

Efter utredda fall

- Hur går vi i föreningen vidare när ett fall är färdigutrett? Vilka är behoven?
- Hur tar vi tillvara goda modeller och metoder? Hur tar vi tillvara de erfarenheter som ledarna har?

Fas 4: Utvärdera

Utvärdering och spridning av planen

- Hur och när följer vi upp, utvärderar och reviderar planen? Vem är med och vem ansvarar för uppdatering av planen?
 - Fundera på om de uppställda målen och åtgärderna, metoderna och styrdokumentet är föråldrade och behöver uppdateras.
- Hur synliggör vi innehållet i planen för alla föreningsmedlemmar? Behövs skilda versioner för deltagare, ledare och vårdnadshavare? Hur får nya medlemmar information om planen?
- En handlingsplan är ett steg i att motverka mobbning men det som står i planen behöver märkas i den dagliga verksamheten för att det ska ge någon effekt.